

Beslutningsforslag nr. B 1. Fremsat den 3. oktober 1990 af Jane Oksen (FP), Pia Dahl (FP), Mogens Elvensø (FP), Annette Just (FP), Ingrid Kjældgaard (FP), Tove Niemann (FP) og Poulsgaard (FP)

Forslag til folketingsbeslutning

om inddrivelse af skyldig betaling for offentligt formidlet børnepasning

Folketinget opfordrer regeringen til inden den 1. januar 1991 at fremsætte lovforslag om, at reglerne for inddrivelse af kommunernes tilgodehavender for børnepasning ændres efter følgende retningslinjer:

1. Børnebidrag, børnetilskud og børnefamilieydelse kan anvendes til dækning af restancer med betaling for 3 måneder eller mere for børnepasning således, at kommuner får en automatisk ret til at inddrage disse ydelser eller dele deraf til dækning af manglende betaling for børnepasning.
2. Såfremt ovennævnte ydelser ikke dækker en restance, skal der herudover kunne foretages indeholdelse i løn eller i kontanthjælp.
3. Kommunerne skal tillige have ret til at opsiges børn i pasningsordninger med en måneds varsel, såfremt restancer ikke er betalt inden 1 år.
4. Optagelse i offentligt formidlede børnepasningsordninger kan først ske igen, når restancer enten er betalt eller afvikling er påbegyndt efter ovenstående regler.
5. Beslutning om inddrivelse af restancer og opsigelse af børn træffes af kommunalbestyrelsen.
6. Det påhviler kommunalbestyrelsen at iværksætte inddrivelse af manglende betaling, når der er restance med betaling for 3 måneder.
7. Forslaget omfatter tillige gamle restancer, således at restancer også kan afvikles, efter at børnene er udmeldt af en pasningsordning.

Bemærkninger til forslaget

I de senere år er forældrenes manglende betaling for pasning af deres børn blevet et stigende problem. Af Jyllands-Posten fra den 23. marts 1990 fremgår det, at efter indførelsen i 1989 af kravet om, at bistandsmodtagere skulle betale for offentligt formidlet børnepasning, har kommunerne 50 mio. kr. til gode hos de berørte familier, og i dag skylder hver anden kontanthjælpsmodtagerfamilie i Københavns og Århus kommuner for børnepasning.

Den 1. maj 1989 blev reglerne for kontanthjælpsmodtagers betaling for deres børns ophold i daginstitutioner m.v. ændret, således at den skattefri kontanthjælp teknisk omregnes til en tilsvarende skattepligtig ydelse, der benyttes ved opgørelsen af, om der på grund af indtægtsforholdene er grundlag for at yde hel eller delvis friplads. Kontanthjælpsmodtagerne har dog en særlig fordel, idet de har et særligt fradrag på 25.000 kr., hvortil kommer, at de også kan få socialpædagogiske fripladser.

Allerede da der var gået 3 måneder med disse nye regler, kunne man i Århus Kommune konstatere, at kommunekassen manglede en mio. kr., fordi halvdelen af de 1.200 forældre på kontanthjælp ikke havde betalt, medens 130 børn var udmeldt af institutionerne.

Politiken kunne i august 1989 oplyse, at der i Københavns Kommune tildeles 50-60 fripladser dagligt mod de to-tre, der var normen inden den nye lov om betaling trådte i kraft.

Under et samråd i Folketingets Socialudvalg den 26. august 1989 oplyste socialminister Aase Olesen, at kommunerne ingen muligheder havde for at forfølge kontanthjælpsmodtagere, der nægter at betale for deres børns pasning, idet heller ikke bistandslovens § 49, der sætter kontanthjælpsmodtageren under en slags økonomisk formynderskab, kunne tages i anvendelse. Ministeren ville overveje, om der var behov for lovgivning på området.

Socialstyrelsen offentliggjorde den 5. oktober 1989 en undersøgelse om virkningerne af de nye regler der var trådt i kraft den 1. maj 1989 om betaling for ophold i daginstitutioner m.v. for børn. Socialstyrelsen

havde sendt et spørgeskema til 60 udvalgte kommuner, hvoraf de 52 kommuner svarede.

Undersøgelsen viste, at der i perioden fra 1. maj 1989 til 1. september 1989 på landsplan skønnes at være udmeldt 1550 børn fra daginstitutioner og dagpleje. 32 pct. af de udmeldte børn er børn af modtagere af hjælp efter bistandslovens § 42, og 42 pct. af børnene er børn af enlige forældre. Kommunerne har i samme periode på landsplan tildelt ca. 6.800 socialpædagogiske fripladser til børn af kontanthjælpsmodtagere, hvilket svarer til ca. 33 pct. af samtlige børn af kontanthjælpsmodtagere.

80 pct. af kontanthjælpsmodtagerne har enten friplads eller får betalingen nedsat. Til trods herfor ses kontanthjælpsmodtagerne oftere at være i restance end andre brugere. 36 pct. af kontanthjælpsmodtagerne er i restance mod 15 pct. af andre brugere.

Socialministeren blev den 31. januar 1990 af Folketingets Socialudvalg bedt om at oplyse udvalget om, hvor mange kontanthjælpsmodtagere der er i restance med daginstitutionsbetaling efter de seneste opgørelser i henholdsvis Århus Kommune, Ålborg Kommune, Odense Kommune, Helsingør Kommune og Københavns Kommune.

Helsingør Kommune var ikke i stand til at fremskaffe de ønskede oplysninger, men de øvrige kommuner kunne oplyse:

Århus Kommune: 698 familier var i restance.

Ålborg Kommune: 157 familier var i restance.

Odense Kommune: familierne til 208 børn var i restance.

Københavns Kommune: der var restance med betalingen for 1100 børn.

Af Jyllands-Posten fra den 27. januar 1990 fremgår det, at i Ålborg er gælden på et år steget med 70 pct. og er nu på 4,3 mio. kr.

Af samme avis fremgår det tillige, at beløbet i 1989 var steget til 194 mio. kr., og at der var sket en tyvedobling af denne form for gæld på 5 år.

Af Jyllands-Posten fra den 7. marts 1989 fremgår det, at i 1987 skyldte forældrene 125 mio. kr., og i 1988 steg beløbet til 150 mio. kr.

Af Herning Folkeblad fra den 2. februar 1990 fremgår det, at i Herning Kommune er de ubetalte regninger for børnepasning tredoblet på et halvt år, således at kommunens udestående er vokset fra 600.000 kr. til over 1,8 mio. kr.

En stigning på ca. 70 mio. kr. på 2 år og en tyvedobling af forældrenes gæld til kommunerne for børnepasning på 5 år viser, at inddrivelsesreglerne ikke er tilstrækkelige. Alt for mange forældre undlader simpelt hen at betale for børnepasning, fordi det ingen konsekvenser får, idet børnene ikke udelukkes af pasningsordningen ved manglende betaling.

Ifølge bistandslovens § 7, stk. 2, kan daginstitutionsbetaling inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter. Skattegæld har dog 1. prioritet, så en eventuel restskat skal først betales. Der kan trækkes 15 pct. af forældrenes nettoløn hos arbejdsgiveren til at betale gælden med. Der må imidlertid efter nugældende lovgivning ikke foretages »lønindeholdelse« i kontanthjælpen, så mulighederne for at inddrive restancer hos kontanthjælpsmodtagere er meget små og må vente til disse kommer i arbejde, hvor de så kan være så ringe stillet med meget store restancer, der nu skal trækkes i lønnen, at incitamentet til at komme i beskæftigelse vil være meget ringe. Det er efter forslagsstillernes mening vigtigt, at gælden inddrives, inden den bliver for stor. Da kontanthjælpsmodtagere i dag er lige så godt og i nogle tilfælde bedre stillet end visse lønmodtagere, bør restancerne selvfølgelig kunne inddrives på lige fod hos alle forældre.

Når Fremskridtspartiet fremsætter dette beslutningsforslag, er det for at øge kommunernes muligheder for inddrivelse af restancer for børnepasning og samtidig for at motivere forældrene til større ansvarsbevidsthed. Det kan ikke være rimeligt, at staten med den ene hånd yder børnefamilieydelse og børnetilskud og samtidig ser gennem fingre med, at penge, der er beregnet til børnene, bruges til andre ting. Pasning af børnene må være noget af det, disse tilskud skal dække. Der bør derfor indføres en mulighed for, at forældre, der skylder kommunen for børnepasning, hvad enten dette er kommunal dagpleje, vuggestue, børnehave, fritidshjem, skolepasningsordning eller anden offentligt formidlet pasningsordning, ved restance med betalingen for 3 måneder eller derover får inddraget børnebidrag, børnefamilieydelse og/eller børnetilskud, indtil gælden er betalt. Har forældrene ikke i løbet af 1 år indhentet det forsømte, vil barnet kunne udmeldes af institutionen med en måneds varsel.

Som et eksempel på muligheden for inddrivelse kan nævnes en enlig forsøger med 2 børn under 4 år:

2 × normalbidrag i et kvart år	3.786 kr.
2 × ordinært børnetilskud, pr. kvartal	1.974 kr.
1 ekstra børnetilskud, pr. kvartal	754 kr.
2 × børnefamilieydelse, pr. kvartal	2.800 kr.
Ekstra pr. 1.4.90, såfremt børnene er under 4 år	500 kr.
Ydelser i alt pr. kvartal til 2 børn	9.814 kr.

Hvis vi antager, at betalingen for en børnehavplads er 1.000 kr. pr. måned, skal moderen betale 6.000 kr. i kvartalet for pasning af 2 børn. Da der modtages 9.814 kr. skattefrit i kvartalet, vil der være rigelig dækning til at betale en restance for 3 måneder for børnepasningen. Da en stor del af dem, der skylder for børnepasning, er enlige forsørgere, der ofte har delvis friplads, vil det være en administrativt god løsning at hente pengene i de forholdsvis store ydelser til børnene.

Drejer det sig om et forældrepar, der er i restance, vil ydelserne til 2 børn under 4 år pr. kvartal udgøre 3.300 kr. pr. kvartal i børnefamilieydelse.

Der vil her kun være delvis dækning af en restance på f.eks. 6.000 kr. Der bør derfor sideløbende foretages lønindeholdelse hos begge forældre inden for 15 pct.-grænsen.

Med hensyn til kontanthjælpsmodtagere viser undersøgelser, at disse ofte får udbetalt lige så meget som lønmodtagere på lavtlønsområdet. Derfor bør reglerne om at trække 15 pct. af nettolønnen også omfatte sociale klienter, således at der trækkes 15 pct. af den almindelige grundydelse på kr. 2.728 (pr. 1. januar 1990) pr. voksen person i husstanden eller så meget, som ved siden af inddragelse af børneydelser er nødvendigt for at dække restancen.

Ovenstående tiltag vil være en særdeles sikker måde at afskaffe de stadigt stigende restancer til børnepasning på. Fremgangsmåden er også rimelig ud fra betragtningen om, at børnebidrag, børnetilskud og børnefamilieydelser jo først og fremmest bør komme børnene til gode. I dag bruges disse ydelser ofte til luksusindkøb. Det vil være helt oplagt, at gæld vedrørende børnene bør betales, inden der foretages nyindkøb.

I aftalen af 8. maj 1990 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om den kommunale økonomi er en af forudsætningerne for aftalen, at der med støtte fra Kommunernes Landsforening fremsættes lovforslag om fejludbetaling og forbedret restanceinddrivelse.

Fremskridtspartiet bidrager med dette forslag til en opfølgning af denne aftale ved at fremsætte dette

forslag om inddrivelse af skyldig betaling for offentligt formidlet børnepasning. Ved at inddrive de ca. 200 mio. kr., der skyldes på dette område, vil kommunernes økonomi forbedres, selv om vi erkender, at det kun er et lille led i den samlede gæld på ca. 30 mia. kr., som danskerne skylder de offentlige kasser.

For at ordningen ikke skal blive en sovepude for forældre med gode indtægter, der hurtigt regner ud,

at børneydelserne i deres tilfælde ikke dækker restancerne, foreslås indført en ordning om, at restancer skal være afviklet inden 1 år. Såfremt de ikke er det, skal kommunen have ret til at opsige barnet med en måneds varsel. Barnet skal herefter ikke kunne optages i en offentligt formidlet børnepasningsordning, før restancen er afviklet.